

Πληροφορίες για το περιβάλλον για ταξιδιώτες στην Κρήτη:

Κριτσά: Εκκλησία Παναγιά Κερά Πεζοπορία στο Φαράγγι της Κριτσάς

Η Κριτσά βρίσκεται περίπου 12 χλμ νοτιοδυτικά του Αγ. Νικολάου. Λίγο πριν το χωριό, στα δεξιά του δρόμου (με πολλή καλή σήμανση) βρίσκεται ένα από τα μεγαλύτερα εκκλησιαστικά αξιοθέατα της Κρήτης, η εκκλησία **Παναγιά Κερά**. Η βυζαντινή εκκλησία που είναι άνω των 600 ετών είναι γεμάτη από αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες. Η εκκλησία αποτελείται από τρία κλίτη, τα οποία ανεγέρθηκαν διαδοχικά στο πέρασμα τριών αιώνων· το κεντρικό κλίτος είναι και το παλαιότερο. Με τις 6 κτιστές αντηρίδες στο βόρειο και νότιο κλίτος, η εκκλησία φαίνεται πιο πλατιά. Ο πραγματικός πόλος έλξης όμως είναι το εσωτερικό του ναού: οι πολλές βυζαντινές τοιχογραφίες -ένα "πολύχρωμο βιβλίο εικόνων" του 13ου - 15ου αιώνα. Μία επίσκεψη κοστίζει 3 € (μάλλον η μοναδική εκκλησία στην Κρήτη) - και απαγορεύεται η φωτογράφιση! Ωρες κοινού: Δευτέρα - Σάββατο 10.00 - 15.00, την Κυριακή έως τις 14.00. Για να μην βρεθείτε κεκλεισμένων των θυρών, καλό είναι πριν ξεκινήσετε να ενημερωθείτε για τις ώρες κοινού στις τουριστικές πληροφορίες στον Αγ. Νικόλαο· αυτό ισχύει ειδικά για τους χειμερινούς μήνες.

Οι εικ. δείχνουν τον τρίκλιτο ναό (αρ.)· με την "κύρια είσοδο"· η τοιχογραφία (δε.) βρίσκεται στο νότιο κλίτος. Όλες σχεδόν οι τοιχογραφίες έχουν υποστεί σοβαρές ζημιές από τον χρόνο. Η ολοσχερής τους καταστροφή είναι θέμα χρόνου, εάν δεν επέμβη σύντομα μία καλή ομάδα αποκαταστατών.! **Φωτό:** H. Eikamp (5/2003)

Εάν πάρετε μετά την είσοδο στην Κριτσά τον δρόμο δεξιά με την πινακίδα προς Λατώ¹⁾ φτάνετε στο **Φαράγγι της Κριτσάς** (4χλμ).

¹⁾ **Λατώ:** Ερείπια μίας αρχαίας, δωρικής αποικίας (πόλης). Σε αντίθεση με τα ανοχύρωτα μινωικά ανάκτορα, η Λατώ ήταν πραγματικό ορεινό φρούριο με τείχη πολλών μέτρων πάχους. Η είσοδος για αυτόν τον αρχαιολογικό χώρο κοστίζει 4 €· κατά τους χειμερινούς μήνες είναι ωστόσο κλειστός.

Στον δρόμο για τη Λατώ περνάμε στα 500 μέτρα μία γέφυρα που περνά πάνω από την κοίτη ενός ποταμού, που εκβάλλει από τους αριστερούς τοίχους του φαράγγιού. Αυτό το σημείο είναι μάλλον και η καλύτερη είσοδος (περνώντας την κοίτη του ποταμού) για την πεζοπορία στο φαράγγι, όπου θα χρειαστείτε περίπου 2,5 ώρες ώσπου να φτάσετε στο τέρμα της διαδρομής, στο χωριό Τάπες. Εναλλακτικά μπορείτε να ακολουθήσετε τον χωματόδρομο, πίσω ακριβώς από τη γέφυρα αριστερά, από όπου ξεκινά μία διαδρομή περίπου 7 χλμ. Μετά από 400 μ. περίπου (στη δεξιά στροφή) πρέπει, ωστόσο, να βγείτε αριστερά στην κοίτη του ποταμού. Η διαφορά ύψους είναι περίπου 280 μ· για την επιστροφή θα πρέπει να υπολογίσετε 1,5 ώρα επιπλέον, εάν δεν χρησιμοποιήσετε το λεωφορείο Τάπες – Αγ. Νικόλαος (καθημερινά στις 14.30).

Το έδαφος του φαράγγιού στην κοίτη του ποταμού είναι γεμάτη από βράχους και ογκόλιθους, οπότε θα χρειαστείτε ενίοτε χέρια και πόδια για λίγο σκαρφάλωμα. Ακόμα και κάποιες περιφράξεις έχουν πάντα πόρτες (κάποιες φορές με μία μικρή παράκαμψη), από όπου μπορείτε να συνεχίσετε την πεζοπορία σας. Μετά από περίπου 1 ώρα πεζοπορίας οι τοίχοι του φαράγγιού συγκλίνουν και το φαράγγι διακλαδίζεται. Εδώ παίρνουμε τη δεξιά διακλάδωση ακολουθώντας έναν φράκτη. Αργότερα το φαράγγι φαρδύνει και το έδαφος γίνεται πιο ανοιχτό. Μετά από 2 ώρες πεζοπορίας μπορείτε ήδη να διακρίνετε τα σπίτια του χωριού Τάπες. Η κοίτη του ποταμού διακλαδίζεται τώρα. Δεξιά, δίπλα στη στενότερη, δεξιά διακλάδωση της κοίτης, υπάρχει ένας χωματόδρομος, ο οποίος σε ένα τέναγος αλλάζει στην άλλη πλευρά και οδηγεί αριστερά στο χωριό Τάπες.

Μην επιχειρήσετε την πεζοπορία μόνοι σας. Το “μοναχικό” φαράγγι δεν είναι πολυσύχναστο (ακόμα και το καλοκαίρι) και σε περίπτωση ανάγκης δεν μπορείτε να υπολογίζετε σε άμεση βοήθεια (τα κινητά τηλέφωνα έχουν ασθενές ή και καθόλου σήμα). Για αυτόν τον λόγο να είστε τουλάχιστον “σε ζευγάρι”, με καλά παπούτσια και αρκετό νερό! Εάν η κοίτη του ποταμού έχει νερό στην είσοδο, θα πρέπει να αποφύγετε την πεζοπορία.

Οι πάνω εικόνες δείχνουν τον ορεινό όγκο της Κριτσάς με το φαράγγι (δεξιά) και την “είσοδο του φαράγγιού” από την άποψη της γέφυρας (αριστερά), εδώ η ακόμα στερεμένη κοίτη του ποταμού (στις 28.12.2004). Στο κάτω μέρος της αριστερής εικόνας φαίνεται επίσης ο “χωματόδρομος”, ο οποίος διατρέχει σχεδόν 400 μ. παράλληλα με την κοίτη του ποταμού. Το αργότερο μετά από το κίτρινο βέλος της εικόνας είναι απαραίτητη η “πρόσβαση στην κοίτη του ποταμού”. Απεικ. Κάτω αριστερά: σε πεζοπορίες φαράγγιων δεν αποφεύγεται το σκαρφάλωμα και τα μικρά διαλείμματα ενδείκνυνται!

Κίτρινα ανθισμένα τριφύλλια τον Δεκέμβριο δεν είναι σπάνια στην Κρήτη· παντού σχεδόν, όπου το καλοκαίρι φαίνεται η “γυμνή γη”, σχηματίζουν τον Δεκέμβριο “πράσινα χαλιά”.

